

СТАНОВИЩЕ

По дисертация за получаване на образователно-научна степен „доктор” на тема „**Тревожност и самотност при лица с психози и при лица, зависими от психоактивни вещества**”

Автор: Александър Масурски

Научен ръководител: проф. д.пс.н. Ваня Матанова

Анализираната докторска работа е разположена върху 222 страници, от които текст върху 209 стр. и литературна справка в останалите. Текстовото оформяне е от три части в логична последователност при разгръщане на темата. Библиографията е съставена от 282 източника, от които 30 на кирилица. Последният цитиран автор е от 2016 г.

Първа част е съдържа теоретичен и литературен обзор на същността на страха, на тревожността и безпокойството. Описани са тревожните разстройства, фобийните тревожни разстройства, други тревожни разстройства, обесивно-компулсивното разстройство и реакциите на тежък стрес и разстройства в адаптацията. Тревожност и психози е съществен раздел, както и тревожност и зависимости, пряко свързани с основната тема на дисертацията. Самотността е анализирана самостоятелно като съществен феномен и в клиничните й разновидности - при лица с психози и връзката й с употреба на психоактивни вещества.

Важен детайл е представянето на личностовата предиспозиция, свързана със социалната изолация на психотични пациенти и на зависими, в интерференция със средови и клинични фактори и професионални намеси.

Втората част представя организацията и провеждането на изследването, целите, задачите и хипотезите на изследването и изследвания контингент. Специално хипотезата е представена с много ясна редакция и детайли. Изследваният контингент е достатъчен за стабилни анализи и резултати. Прилаганите методики също са адекватни на намеренията, хипотезата и целите.

Третата част съдържа описание на постигнатите резултати и дискусия върху тях. На тази база са направени изводите на изследването. Представени са резултатите относно социалната тревожност, самотността, връзката между социална тревожност и самотност, както и релациите между демографски фактори, самотност и тревожност и между социална тревожност, самотност и суицидно поведение. Така накратко описаното в

едно становище съдържание на тази част не дава пълна представа за големия обем на проведените изследвания, както и за естеството и стабилността на приложените доказателствени подходи.

Обобщението на резултатите и изводите от направеното изследване са следващия раздел, който всъщност има най-сериозна стойност като аргументиран коментар на получените данни. Те представят съществени особености при изследваните лица, но и съществени различия между групите. Направен е анализ на диагностичните групи, на социалните влияния, на различията по всички хипотези между експерименталната и контролната групи. Подчертана е доказателната стойност на приложените методики. Наред с това проличава и годността на автора да интерпретира сложните взаимовръзки между много фактори и да достига до стабилни изводи.

Съществена особеност е потвърждаването на повдигнатите хипотези.

Приносите от проведеното изследване са представени синтетично и скромно и съдържат реалните постижения на автора. Разграничаването на теоретични и практически позволява по-насоченото им интерпретиране.

Заключението обобщава постановката на докторантурата, принципите на разработката, областите на научно изследване, постигнатите резултати, с очакването трудът да има реално практическо приложение за подобряване на социалното функциониране и свързаност на лицата с психична патология.

Една обобщена оценка на дисертацията на А. Масурски следва да изтъкне актуалността на изследването, подчертаната практическа насоченост и полза. Авторът доказва стойността и пълноправното участие на конкретния специалист в обширни интердисциплинарни области, с богата и разнообразна клинична и социална патология.

В заключение – становището ми по дисертацията на А. Масурски за получаване на образователно-научна степен „доктор” на тема „Тревожност и самотност при лица с психози и при лица, зависими от психоактивни вещества” е определено положително, като предлагам на почитаемото научно жури да му присъди тази степен.

Подпис:

София, 15 октомври 2017 г.